

[Holstein.]

mellem Priserne paa 2den Klasses Kvalitet og 1ste Klasses Kvalitet. Men det er jo selvfølgelig den 1ste Klasses Kvalitet, der skulde være Betingelsen for, at vi stadig kan hævde os i Konkurrencen paa det engelske Marked. Vore udenlandske Konkurrenter sætter stadig skrappere og dygtigere ind for hvert Aar, der gaar.

Og saa er der endelig den anden forædlede Landbrugsvarer, nemlig Smørret. Der tror jeg ogsaa, at Prisforskellen mellem Foderstoffer og det forædlede Produkt, som Besætningerne giver, er blevet saa lille, at det i Virkeligheden kun er de allerbedste Kvægbesætninger, som overhovedet giver Indtægt; det er kun Besætninger med meget høj og meget fed Mælkeydelse, som virkelig er et Plus for Landbruget. Men selv for disses Vedkommende betvivler jeg, hvis man anlægger en rationel Rentabilitetsbetragtning, at det kan hævdes, at vore Besætninger under de nuværende Forhold er et lukrativt Foretagende. Kornproduktionen er det utvivlsomt, men er Kærerne det?

I Landbruget anvender man jo ikke rationelle Kalkuler, som man gør i den foragtede Industri; der gaar det hele ved det, som Landmændene kalder „et praktisk Skøn“. (*Landbrugsministeren* [Madsen-Mygdal]: Naa-aa!). Ja, den højtærede Landbrugsminister vil dog vist være enig med mig i, at vor udmærkede Institution, Det landøkonomiske Driftsbureau, som har gjort saa umaadelig megen Gavn til at belyse Landbrugets Produktionsforhold og Rentabilitetsforhold, dets Betydning, værdsættes for Tiden i alt for ringe Grad i det danske Landbrug, for det er et forsvindende Antal Landmænd, som virkelig ser Betydningen af dette Driftsbureaus Arbejde og indretter deres egne Forhold derefter.

Hvis man vil anlægge en saadan rationel Rentabilitetsbetragtning, foretage en saadan Kalkule, som man gør i andre Erhverv, i Handel og Industri, saa, siger jeg — og det tror jeg, jeg roligt tør staa ved —, er det tvivlsomt, om man kan kalde vore Besætninger under de nuværende Konjunkturer for et lukrativt Foretagende at anbringe sine Penge i. For det første maa man jo tage i Betragtning Mund- og Klovesygen og den smitsomme Kastning; men aldeles bortset herfra vil jeg paastaa, at man i Landbruget i alt for ringe Grad regner med, at man her har anbragt Penge, Kapitaler, som

skal forrentes og amortiseres. Man regner i Landbruget ikke med Forrentning og Amortisering af en Kos Salgsværdi, og man regner ikke, at Koen skal betale Husleje for dyre Avlsbygninger. Det var man nødt til at gøre i Industrien.

Naar man ikke tager den ene og den anden Post med i Betragtning, kan man selvfølgelig godt hævde, at Landbruget, i hvert Fald Landbruget med de bedste Besætninger, faar en Indtægt af deres Kobesætning; men hvis man vil lade sit Grundsynspunkt være dette ganske simple og enkle, som man gør i Industrien og andre Virksomheder: Du kan i Øjeblikket uden mindste Risiko anbringe dine Penge til en sikker Forrentning af 5—6 pCt., uden at du behøver at røre en Finger — og sammenligne dette Forhold med Kobesætningernes Rentabilitet, vil jeg hævde, at det danske Kreaturhold i Øjeblikket ikke betaler sig. Det samme vil jeg altsaa i endnu højere Grad hævde for Svinebesætningernes Vedkommende; noget helt andet gælder Kornproduktionen og Frøavlens.

Disse Misforhold skyldes, som sagt, for en stor Del det Faktum — deri har den højtærede Landbrugsminister Ret —, at Priserne paa Fødevarer er faldet uforholdsmæssigt paa Verdensmarkedet, ikke alene i Forhold til Priserne herhjemme paa andre Varer, som Landbruget ogsaa skal bruge, men ogsaa i Forhold til Priser paa disse andre Varer paa Verdensmarkedet.

Det er det sande Forhold, og her er den dybeste Aarsag til Krisen. Og man kan ikke affærdige en saadan Krise med at vælte det hele over paa andre Erhverv herhjemme og sige, at det er Byerhvervene og Industrien og Arbejderne i Industrien, som ikke holder Trit med Landbrugets Prisforhold. Nej, der er, hvis vi skal komme ud af Krisen, utvivlsomt en stor Opgave at tage op for det danske Landbrug selv under de nuværende Forhold, baade med Hensyn til dets egne Produktionsforhold og Produktionsmetoder, og, som det ærede Medlem Hr. A. C. D. Petersen saa rigtigt pegede paa, med Hensyn til dets merkantile Forhold.

Det er i Virkeligheden der, Tampen brænder med Hensyn til det, den højtærede Landbrugsminister kalder Rentabilitetskrisen i Landbruget, og den højtærede Landbrugsminister gjorde Landbruget en meget større Tjeneste under de nuværende Forhold, hvis han vilde anvende sin Indsigt og Myndighed til paa disse Omraader at an vise